ДАҒЫСТАН

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК

Тәсисчи: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАСИЈА АКЕНТЛИЈИ

12+

№31 (98378) 1920-чи илдән чыхыр 5 АВГУСТ 2022-чи ил, чүмә.

Гијмәти 2 рубл.

ВИДЕОКОНФРАНС РЕЖИМИНДӘ

Ушаг тәһсили вә истираһәти мәсәләри үзрә мүшавирә

Августун 4-дә Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликовун рәһбәрлији алтында тикинти, әсаслы тәмир, тәһсил објектләринин лесензија едилмәсинин вә 2022-чи илдә сағламлыг јај компанијасынын кедишаты мәсәләләри үзрә мүшавирә кечмишдир.

Видеоконфранс режиминдә тәтбирдә Русијанын Мааријф Назирини мүавини Андреј Николајев иштирак етмишдир.

Мүшавирәни ачаркән рекион башчысы Русијанын Мааријф Назирини мүавини Андреј Николајеви саламламыш вә тәһсил тәшкилатларынын тикинтиси үзрә програмын рекион әразисиндә реализә едилмәсинә көстәрдији көмәјә көрә тәшәккүрүнү билдирмишдир.

«Јени тәдрис илиндә 450 миндән артыг ушаг мәктәбә кедәчәкдир. 1 сентјабр-Билик Күнүнүн онлар үчүн һәгиги бајрама чеврилмәси бизим үчүн чох вачибдир. Бундан өтрү биз әлмиздән кәләни етмәли, лазымы атмосфераны јаратмалыјыг»,- дејә Дағыстанын Башчысы гејд етмишдир.

Гејд етмәлији ки, 2022-чи илдә 40 тәһсил објектинин тикинтиси баша чатдырылмалыдыр.

Серкеј Меликов хатырлатмышдыр ки, чари илдә Дағыстанда бөјүк һәчмдә үмүмтәһсил тәшкилатларынын әсаслы тәмири програмында иштирак едиб үмүми дәјәри 3 милјард рублыг республикада 210 мәктәб бинасынын әсаслы тәмири көрүлүр. 90 објект үзрә ишләр мүәјјән едилмиш план графики габағламагла апарылыр вә һазырлыг фаизи 79 дан 99-да гәдәр тәшкил едир.

Мүшавирәнин кедишатында 5 мәктәбин- Бабајурт рајонунда «Орљонок» прокимназијасынын, Новалак рајонунда Шушински вә Банајуртовски мәктәбләринин, «Ласточка» прокимназијасынын вә Кизљар шәһәриндә 3 сајлы орта үмумтәһсил мәктәбиндә тәмир ишләринин баша чатдырылдығы билдирилди. Һәмчинин дә тәмир ишләри чәдвәлдән керидә галан, онлар 11 бәләдијјәдә мәктәбләрин үмүми сајыны 30 фаизә гәдәрини тәшкил един објектләрдир.

Республика Башчысы гејд етмишдир ки, әсаслы тәмир програмында иштирак едән бәләдијјә бирләшмәләринин башчылары тәкчә ишләрин вахтында баша чатдырылмасына јох, һәм дә онларын кејфијјәтинә көрә мәһсулијјәт дашыјырлар.

Бәләдијјә бириләшмәләринин башчыларына тәмир ишләри баша чатдырыланан сонра биналарын мүасир аваданлыгла вә шакирд мебили илә комплектләшдирилмәси үчүн бүтүн лазыми ишләрин көрүлмәсинә тапшырыг верилмишдир.

«Сосиал објектләрин тикинтиси вә там дәјәрли тәһсил просеси үчүн шәраитләр јарадылмасы мәсәләләри дөвләт сијасәтинин приоретет истигамәтләридир»,- дејә Меликов гејд етмишдир.

РФ Мааријф Назирини мүавини Андреј Николајев видеоконфранс режиминдә јығынчагда иштирак етмишдир. О гејд етмишдир ки, сон илдә тәһсил објектләри тикинтиси саһәсиндә хејли прогрес баш вермишдир: «Мөвчуд проблемләрлә јанашы республиканын сон илләрдә сосиал објектләрин тикинтисиндә ки, сычрајышыны көрмәк вачибдир. Бурада вәзијјәт критик јох ишчидир».

Дағыстанын елм вә тәһсил назири Јәһаја Бучајев јени оху илинә тәһсил тәшкилатларынын әсаслы тәмирининкедишаты һаггында данышмышдыр. О мәлумат вермишдир ки, республикада әсаслы тәмир үзрә тикинти һазырлығы 75 фаиздән артыгдыр.

«17 бәләдијјә бирләшмәсиндә әсаслы тәмир үзрә ишләр Русијаныни Мааријф назирлијинин төвсијәләринә мүвафиг олараг апарылыр. Үмүмиликдә исә әсаслы тәмир кечирилән објектләрдә подратчылар ишләрин кедишатыны сүрәтләндирмишләр», дејә о вурғуламышдыр.

Дағыстанын тикинти, мемарлыг вә мәнзил коммунал тәсәррүфаты назири Артур Сүлејманов тәһсил објектләри тикинтисинин кедишаты һаггында данышмышдыр. О гејд етмишдир ки, Дағыстанда 2022-чи илдән 2025-чи илә дәк олан мүддәтдә Федерал вә республика програмлары чәрчивәсиндә 159 тәһсил објектинин тикинтиси планлашдырылмыш вә онларын малијјәләшдирилмәси һәјата кечирилир.

Мәктәбләрин тикинтиси вә әсаслы тәмири мәсәләсиндән башга мүшавирәдә сағламлыг компанијасынын кедишаты да рекион башчысы илә мүзакирә едилмишдир.

ДР елм вә тәһсил назири гејд етмишдир ки, республиканын әразисиндә 122 дүшәркә, онларын 26 шәһәрәтрафы вә 96 мәктәбјаны тәшкилатлардыр.

Јај сағламлыг компанијасы 2022-чи илин ијун ајынын 5-дән башламышдыр. 23,7 мин ушағы әһатә едән ики нөвбә артыг кечирилмишдир. Июлун 27-дә августун 16 дәк давам едәчәк үчүнчү нөвбә башламышдыр. Үчүнчү нөвбәдә кәскин вирус хәстәликләринә тутулмуш даһа 7 мин ушаг үчүнчү нөвбәдә сағламлыгынын мөһкәмләндирир.

Мүзакирәләрә јекүн вуран Серкеј Меликов республика, бәләдијјә вә мәктәбјаны дүшәркәләрин сајыны чохалдылмасынын вачиблијини гејд етмишдир.

Республикам Башчысы билдирилмишдир ки, өлкәмизин Чәнубунда Дағыстанда дәниз, дағ, мәшәләрин мөвчуд олдуғу бир вахтда ушаг јај дүшәркәләринин кмифајјәт гәдәр олмамасы јол верилмәздир. Ушаглар вахты мараглы вә фајдалы кечирмәлидирләр.

«Биздә республика үзрә туристләр кәзә билир, ушаглар исә јох. Ахы мәктәб автобуслары, месеанатлар автобуслары сифариш едә билән туризм назирлији вардыр. Нијә көрә буну етмәк олмур?»,- дејә Серкеј Меликов һакимијјәт органы рәһбәрләринә суал үнванламыш вә мәһсул органлара кәлән илин јај мөвсүмүнә һазырлыг көрүлмәсинә башламасыны вә сентјаб ајына вәзијјәтин көкүндән дејишилмәси үзрә ишләниб һазырланмыш тәклифләри тәгдим етмәјә тапшырыг вермишдир.

Һазырлады: К.Кәримов

БУ НӨМРӘДӘ

Кичик авиасијанын инкишафы мәсәләси мүзакирә едилмишдир

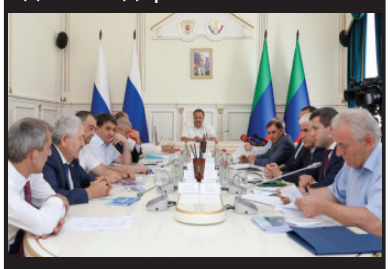

«Дағыстан» РИА сәһ. 2

Телман Нурмәһәммәдов: Кәмимиз тапшырыға һазырдыр

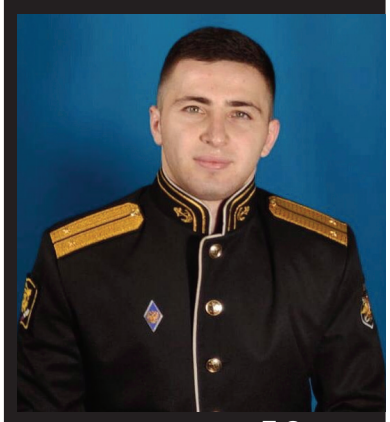

Г.Өмәров *сәһ. 3*

Туристләрин јемәкләримизә фикирләри

М. Сејидов *сәһ.6*

Шаирләрин көрүшү

Г.Өмәров *сәһ7*

Шәһәрдә абадлыг ишләри һансы сәвијјәдә апарылыр

сәһ.8

РЕКИОНДА ТӘЛӘБ ОЛУНАН САНӀӘ

Кичик авиасијанын инкишафы мәсәләси мүзакирә едилмишдир

Ијулун 29-да Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликов кичик авиасијанын инкишафы мәсәләләри үзрә јығынчаг кечирмишдир.

Јығынчағда ДР Башчысынын ичтимаи көмәкчиси, Дағыстан Республикасында «Аерофлот» ПАЧ-ын нүмајәндәси Абдулла Ангутајев вә «Консерни КЕМЗ» ачыг сәһмдар чәмијјәтинин баш директору Ибраһим Ахматов иштирак етмишләр.

Јығынчағын ишини ачан республика башчысы гејд етмишдир ки, кичик авиасија рекионда тәләб олунур вә әввәләрдә динамик ишләмишдир. Мәһачгала аеродромынын бөјүк һиссәси дахили авиарејсләр авиасијанын дајанмасы үчүн нәзәрдә тутулмушдур. Меликовун сөзләринә көрә Дағыстанын кичик авиасијанын јенидән ишә салымасы үчүн потенсиалы вар, бунунла јанашы һәмин истигамәтин мәгсәдәјуғунлуғу нәзәрдән кечирилмәлидир. Абдулла Ангутајев вәзијјәт һаггында мәрузә илә чыхыш етмишдир. О гејд етмишдир ки, кичик габаритли тәјјарәләрин Русијада истифадә сәһәси олдугча кенишдир, лакин бу күнкү күнә кичик авиасијанын нәглијјат системи бәрбад һалдадыр. Әввәлләр анчаг республикада һәр күн учушлар һәјата кечирилән 22 аеродром фәалијјәт көстәрирди.

«Бу күн о аеродромлар практики олараг јохдур. Анчаг гејдијјатдан кечмиш енмә меј-данчалары галмышдыр»,-дејә республика башчысынын көмәкчиси билдирмишдир.

Чыхыш едән етираф етмишдир ки, Русијанын ганунвериҷилијиндә «кичик авиасија» термини јохдур. Һәр һансы бир һава көмиси авиасија сәһәсинә аиддир. Бу күнки көрчикликләрдә кичик авиасија дејәндә шәхси вә ја о гәдәрдә бөјүк олмајан һава көмиләри баша дүшүлүр, бу бир- ики јерлик чох јүнкүл тәјјарәләр, дөрд сәрнишин тутан вертољотлар, параљотлар вә делта лятләрдир. Кичик авиасијанын вәзифәси сәрнишинләри там шәраитлә оператив вә мобил тәјјанәти олан јерә чатдырмагдыр. Республика Башчысынын көмәкчиси Урал мүлки авиасија заводунда истеһсал олунан 19 сәрнишин тутуму олан Л-410 тәјјарәләри һаггында данышмышдыр. Тәјјарә 1520 километријә гәдәр мәсафијә учур. 5 белә һава көмисинин һазырланмасы һаггында габағчадан мүгавилијә наил олмушдур. Владикавказ, Грозныј, Налчик вә дикәр јахында јерләшән шәһәрләрә рекионал јүк дашымасынын әһатә олумасы планлашдырылыр. Һәмдә гоншу өлкәләрә јүк дашымалары һәјата кечирилә-чәкдир. Һава көмиләриндән туристләр үчүн дә истифадә олуна билинәр.

Чыхышы шәрһ едән Серкеј Меликов гејд етмишдир ки, идеја республикај үчүн јахшы вә тәләб олунандыр, анчаг бу мәсәләдә чохлу «һә вә јох»лар вардыр. Хүсусилә малијјәләшдирмә мәсәләси ачыг олараг галыр.

Сонра Ибраһим Ахматов чыхыш етмишдир. О кичик авиасија көмиләринин истеһсалында «Консерн КЕМЗ» ААЧ потенсиалы һаггында данышмышдыр.

Мүшавиријә јекүн вуран Дағыстанын Башчысы хатырлатмышдыр ки, республикада һава көмиләринин дөрд нөвү мөвчудур вә рекионал авиаширкәтин јарадылмасы һәмин нәглијјат васитәләриндән истифадә олумасы илә башланмалыдыр. Хүсусилә Серкеј Меликов Ан-2 тәјјарәсинин Тарумовка, Кизљар вә дикәр бәләдијјәләрә, МАИ-411 исә турист хидмәтләри көстәрмәк үчүн ишкүзар авиасија кими истифадә олуна биләчәјини һесаб едир.

«Бизим өзүмүзүн авиамүәссисәләри, өзүмүзүн авиатехникасы вардыр. Лакин онларын малијјә игтисади модели јохдур. Техника дајанмыш, мүәссисә ишләмир, лакин бу тәләб олунмур. Бизим нејимиз варса ондан башламаг лазымдыр» дејән рекион башчысы мүшавирә иштиракчыларындан ишчи групу јарадараг ај әрзиндә бүтүн күндәлик мәсәләләрин мүзакирә едилмәсини тапшырмышдыр.

«Дағыстан» РИА

COVID-19

Дағыстанда коронавируса јолухма һаллары гејдә алыныб

Сон сутка әрзиндә республикамызда COVİD-19 вә внеболничная пневмонија илә хәстәханалара јерләшдириләнләрин сајы 6 нәфәр тәшкил едиб. Дағыстанда коронавируса јолуханларын сајында узунмүддәтли әһәмијјәтли азалмадан сонра бу, илк дәфәдир ки, мүшаһидә олунур. Әввәлләр, күн әрзиндә хәстәханаја јерләшдирмә һаллары ја гејдә алынмајыб, ја да күндә 3 нәфәрдән чох олмајыб. Сон сутка әрзиндә һәмчинин 22 лабораторијада тәсдигләнмиш коронавирус инфексијасы факты гејдә алыныб.

Өтән һәфтәнин сонунда Русија Сәһијјә Назирлији илә кечирилән конфрансда федерал експертләр Русија Федерасијасында COVİD-19-а јолухма һалларынын артмасы фонунда өлкә әһалисинин мүдафиәсинин күчләндирилмәсинин зәрурилијинә диггәт чәкибләр. «Вәтәндашларымызын иммун мүдафиәсинә хүсуси диггәт јетирилмәлидир, «Sputnik V" маркалы Qam-COVİD-VAK препараты илә COVİD-19-а гаршы ваксинасија бу истигамәтдә өз еффективлијини сүбут едиб. Вахтында апарылан иммунизасија инсанларын, хүсусилә риск групунда оланларын, хроники хәстәликләри оланларын, јашлыларын һәјатыны хилас едир»,-Русија Федерасијасынын Сәһијјә назири Михаил Мурашко билдириб.

Дағыстанда пандемијанын башланғычындан индијәдәк 1 585 746 нәфәр COVİD-19-а гаршы пејвәнд олунуб.

6 ај бундан әввәл пејвәнд олунан дағыстанлыларын нәзәринә чатдырмаг истәјирик ки,инди сизин сағламлығынызы,бәлкә дә һәјатынызы хилас етмәк үчүн пандемијанын јени далғасындан әввәл COVİD-19-а гаршы античисимләр формалашдырмаг имканыныз вар!

Пејвәнд үчүн әкс көстәричи олан инсанлар үчүн коронавирус инфексијасына гаршы һазыр моноклонал античиси олан «Эвушелд» препараты республиканын поликлиникаларында вар.

К. Бабајева

Садыков Ибраһимпаша Курск дөјүшүнүн галибидир

Сталинграддакы мәғлубијјәтдән вә Гафгазын, Ростовун вә Краснодарын мәчбури тәрк едилмәсиндән сонра фашист командалығы Чәнуб истигамәтиндә гошунларымыздан Белгород вә Курск шәһәрләри әразисиндә гисас алмаға гәрар верир, алманлар тәрәфиндән гөвс шәклиндә әлә кечирилән әразини ики танк пазы илә вурараг гошунларымызы мүһасирәјә алмаг чох асан иди. Гызыл Ордунун гәрарғаһында бу, әввәлчә нарahатлыг доғурду вә һәтта гошунлары кери чәкиб чәбһәни һамарламаг гәрарына кәлмәк истәдиләр. Лакин Баш Гәрарғаһ рәиси Маршал Жуков Гәрарғаһа өз дөјүш вариантыны тәклиф етди:чыхынтынын әсасларыны бир нечә мүдафиә хәтти илә мәһкәмләндирмәк, ирәлиләјән дүшмәни дармадағын етмәк вә сонра өзләринин әкс һүчума кечмәси. Бу планы Али Баш Командан јолдаш Сталин тәсдигләди.

Һитлер үчүн бу, бизим гошунларын тәшәббүсүнү әлә кечирмәк үчүн сон шанс иди вә буна көрә дә о, өз гошунларыны күчләндирилмиш зирehли «Тигр»вә «Пантера» јени танклары илә тәмин едир.

Дөјүш ијулун 5-дә башлады.Бу мөһтәшәм дөјүшдә сојдашларымыз дағыстанлылар да иштирак едирдиләр. Бу дөјүшүн сағ галан иштиракчыларындан бири Ибраһимпаша Султановичин Садыковун бу ил 98 јашы тамам олду.

Ибраһимпаша Султанович Садыков 1924-чү ил јанварын 12-дә Рутул рајонунун Рутул кәндиндә анадан олуб.

1941-чи илин октјабрында,18 јашында һәрби хидмәтә чағырылан Ибраһимпаша Султанович Армавир һәрби Мәктәбинә охумаға көндәрилир. Тәһсилини баша вурдугдан сонра о, дәрһал чәбһәнин ән гајнар нөгтәсинә –Сталинградын мүдафиәсинә јолланыр,бурада о, 3 ај шәһәрин 15 километрлијиндәки говшағында мүдафиәни сахлајыр. Дөјүшләрин бириндә ајағындан јараланыр вә 1 ај мүддәтиндә хәстәханада мүалиҷә алыр. Сонра ону јенидән чәбһәјә, бу дәфә Севастопол шәһәринә көндәрирләр.

48-чи мотоатычы алајынын пулемјотчулар бөлмәсинин командири олан чавуш Ибраһимпаша мүһарибәдә дәфәләрлә јараланса да,һәр дәфә сағалдыгдан сонра јенидән чәбһәјә гајытмыш,хидмәтини давам етдирмишдир.

О, Керч,Кијев,Харков шәһәрләринин азад едилмәсиндә вә Ростовун мүдафиәсиндә, еләчә дә Сталинград вә Курск дөјүшләриндә иштирак едиб.

Һәрби хидмәтләринә көрә Вәтән мүһарибәси ордени, «Ростов шәһәринин мүдафиәсинә көрә», «Жуков», «Сталинградын мүдафиәсинә көрә», «Беларусијанын азад едилмәсинә көрә», «Варшаванын азад едилмәсинә көрә» медаллары илә тәлтиф едилиб. Ики дәрәчәли «Шәһрәт» ордени-нин кавалеридир.

Курск вилајәтиндә әскәрләримиз өз ганлары бahасына гәләбә газаныблар вә бу күн Курск дөјүшүнүн 79-чу илдөнүмү әрәфәсиндә өләнләри јад едир, галанлара исә чан сағлығы арзулајырыг.

Г.Өмәров

Русчадан чевирәни С.Мирһәмидова

Телман Нурмәһәммәдов: Кәмимиз тапшырыға һазырдыр

Лејтенант Телман Нурмәһәммәдов артыг бир илдир ки, Арханкелск вилајәтинин Северодвинск шәһәриндә һәрби хидмәтини давам етдирир. О, «НАРЈАН МАР»кичик суалты гајыг әлејһинә кәминин мина-торпедо башлығынын командири вәзифәсиндә чалышыр. Онун табелијиндә 10 нәфәр дөјүшчү вар.

Телманын команда һејәти даим ајыг-сајыгдыр вә күндәлик тәлимләрдә вә атычылыг полигонларында потенсиал дүшмәнин һүчумларыны дәф етмәк вә вәтәни дүшмәндән горумаг үчүн дөјүш бачарыгларыны тәкмилләшдирирләр.

Бу илин апрел ајында екипажын тәркибиндә дөјүш тапшырыгларыны јеринә јетирмәк үчүн Кола көрфәзинә вә Барентсево дәнизиндә олублар вә бурада әла нәтичәләр көстәрибләр. Белә ки, кәми даим дөјүшә һазыр вәзијјәтдәдир вә акваторијанын мүһафизәси үчүн верилән бүтүн тапшырыглары јеринә јетирир.

Телман бир нечә илдир ки, һәрби Дәниз Гүввәләриндә хидмәт едир. Бу мүддәт әрзиндә кәнч лејтенант хидмәт

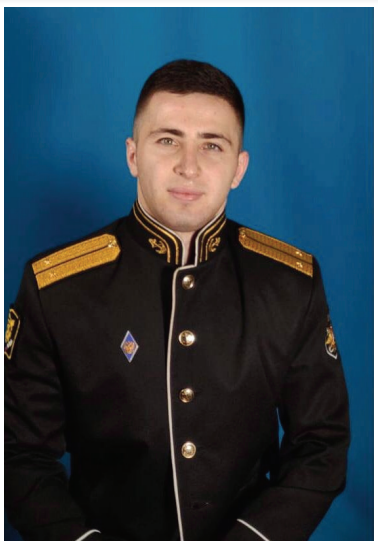

етдији кәми һејәтинин тәркибиндә дүнјанын мүхтәлиф јерләриндә –Сакит океанда, Чиндә вә с.јерләрдә олуб.

Телман Нурмәһәммәдов мәним ән јахшы вә интизамлы шакирдләримдән бири олуб. Она көрә дә мән онун Табасаран рајонунун Јерси кәндиндән олан валидејнләри Һачымәһәммәд вә Муздәлифә илә бирликдә бу севинчими бөлүшүрәм вә шакирдимлә фәхр едирәм. Русијанын һәрби Дәниз Гүввәләри Күнү мүнасибәтилә Телманы вә онун тимсалында бүтүн һәрби Дәниз Гүввәләри дөјүшчүләрини пешә бајрамлары мүнасибәтилә тәбрик едир, онлара бу јолда даим уғурлар вә мүвәффәгијјәтләр арзулајырам. Биз онларын сајәсиндә динч вә ајдын сәма алтында рahat јашајырыг.

Г.Өмәров
Русчадан чевирәни:
С.Мирһәмидова

Јефрејтор Сәфихановун дөјүш руһу

Билдијимиз кими, Украјнада хүсуси һәрби әмәлијјат заманы Русијанын илк гәһрәманы Дағыстанлы Нурмәһәммәд Һачымәһәммәдов олуб. Дағыстанын бир чох шанлы өвладлары өз өлкәләринин мәнафејини мүдафиә едәркән гәһрәманлыглар көстәрирләр. Дағыстанлылар һәмишә ән пландадырлар.

Һәрби тоггушмалар заманы чәсарәт вә дөјүш руһу, бу јахынларда, әслән Дәрбәнд рајонунун Рубас кәндиндән олан, јефрејтор Сәфиханов Нәјиб Сејфәддин оғлу нүмајиш етдириб.

Реактив артиллерија батальонунун 1-чи реактив артиллерија батарејасынын нәглијјат шөбәсинин сүрүчүсү, азәрбајчанлы јефрејтор Сәфиханов Нәјиб Сејфәддин оғлу Донетск вә Луганск Халг Республикаларында Русијанын мүдафиәси үзрә хүсуси һәрби әмәлијјатын илк күнүндән реактив артиллерија батальонунун тәркибиндә тапшырыглар јеринә јетирир.

Нәјиб Сәфихановун дәфәләрлә чәсарәтли вә пешәкар һәрәкәтләри дивизијаја дөјүш тапшырыгларыны јеринә јетирмәкдә уғур газанмаға вә јашајыш мәнтәгәләрини украјналы милләтчиләрин силаһлы бирләшмәләриндән азад етмәјә имкан вериб.

Дүшмәнин атәшә тутулмасы заманы Нәјиб батарејасынын атәш мөвгеләринә дөјүш сурсаты вә дәрманларын чатдырылмасы заманы шүчаәт вә гәһрәманлыг көстәриб.

Бундан әлавә, дөјүшләрин биринде дүшмәнин арамсыз

атәши алтында јефрејтор Сәфиханов өз атәш мөвгеләринә дашыјан машынла ракетләри чатдыра билди ки, бу да сонрадан рус мотоатычыларына тапшырығы јеринә јетирмәјә вә гәсәбәни дүшмәнин милләтчи бирләшмәләриндән азад етмәјә имкан верди.

Биз Вәтән мүдафиәчиләримизлә фәхр едирик вә онлара дүшмән үзәриндә тезликлә гәләбә чалмаларыны вә динч һәјата гајытмаларыны арзулајырыг.

Г.Өмәров
Русчадан чевирәни:
С.Миргамидова

ДӨВЛӘТЛӘРАРАСЫ МҮНАСИБӘТЛӘР

Дағыстанын БӘӘ-илә әмәкдашлыгы мүзакирә едилмишдир

Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликов бу күнләрдә БӘӘ-нин сәфири Мүһәммәд Әһмәд Әл- Чәбәрлә көрүшмүшдүр.

Тәрәфләр Дағыстан Республикасы вә БӘӘ арасында әмәкдашлығын перспективләрини мүзакирә етмишләр. Көрүшдә һәмчинин дә сенатор Илјас Умаханов, республиканын баш назири Абдулмүслим Абдулмүслимов, Дағыстан Һөкүмәтинин вә ДР Халг Мәчлисинин үзвләри иштирак етмишләр.

Көрүшүн әввәлиндә рекион башчысы нүмајәндә һејәтинә республикаја сәфәр етдијинә көрә тәшәккүрүнү билдирмишдир: «БӘӘ вә Дағыстан арасында јарадылан гаршылыглы әлагәләрин сәвијјәсини јүксәк гијмәтләндиририк. Әминәм ки, бу күнки көрүш бүтүн истигамәтләр үзрә әмәкдашлығмыза јени импулс верәчәкдир. Һесаб едирәм ки, бизим игтисади тәчрүбә вә ишкүзар әлагәләримизин артырылмасы перспективләринин мүзакирә едилмәси чох вачибдир. Әминәм ки, күндәрдијимиз мәһсулларын номенклатурасыны бундан сонра да кенишләндирмәси үчүн бизим јахшы имканларымыз вардыр. Һәмчинин дә јени инвестисијаларын чәлб едилмәсиндә әмәкдашлыға үмид едирик».

Рекион башчысы билдирмишдир ки, дост халглары даһа да бирләшдирән истигамәтләрә диггәт јетирилир. Белә ки, 2022-чи илин јанвар ајында «Ләзкинка» ансамбылы БӘӘ олмушдур. Дубајда кечирилән «Експо-2020» Үмумдүнја налијјәтләр сәркисиндә Русија павилјонунун мәдәни програмлар чәрчивәсиндә коллектив чыхыш етмишдир.

«Һәмчинин дә гејд етмәк истәјирәм ки, һазырда бизим ики тәрәфли мүнасибәтләрмизин инкишафы јүксәк сәвијјәдәдир. Лакин мүасир сијаси просесләр бизим халгларымыз арасында әмәкдашлыг динамикасынын сүрәтләндирилмәси үчүн шәраитләр јарадыр»,-дејә Серкеј Меликов билдирмишдир.

Көрүшүн давамында Мүһәммәд Әһмәд Әл-Чәбәр республикада олдуғундан алмыш тәссүратлары илә бөлүшмүшдүр: «Мән вә мәним һәмкарларым Дағыстанда олдуғумуза чох шадыг. Сакинләрин гонагпәрвәрлији вә сәмимилији илк дәгигәләрдән һисс олунур». Сәфирин фикринчә буна бәнзәр көрүшләр әмәкдашлыг перспективләрини бир баша мүзакирә етмәјә вә конкрет нәтичәләр әлдә етмәјә имкан верир. О гејд етмишдир ки, Русија БӘӘ етибарлы мүнасибәтләр јарадылмыш стратежи партнорудур.

«Бизим өлкәләримизи сијаси, игтисади вә һуманитар истигамәтләрдә узун мүддәтли әмәкдашлыг бир-биринә бағлајыр. Бу гаршылыглы мүнасибәтләр артараг кенишләнир вә бизим дөвләтләрин халгларына хејир кәтирир. Бу мүнасибәтләр ики өлкәнин лидерләри сајәсиндә газанылмышдыр»,-дејә Әл-Чәбәр әлавә етмишдир ки, Русија илә БӘӘ арасында малдөвријјәси һәчимләридә артыр, һансы ки, өтән илдә бу артым 5 милјард доллардан артыг тәшкил етмишдир.

Бунунла јанашы сәфир Русијанын рекионлары илә гаршылыглы әлагәләр һаггында данышмыш вә Дағыстанла мүнасибәтләри гејд етмишдир.

«Чохлары һаглы олараг зәнкин мәдәни ирси олан республиканы Шималыф Гафгазын мирвариси һесаб едирләр. Рекион өзүнүн надир тәбиәти, гәдим тарихи абидәләри илә зәнкиндир. Дағыстан өзүнүн етники тәркибинә вә әнәнәләринә көрә Русијанын ән надир рекионларындан бири һесаб олунур. Бурада республика вә БӘӘ бир-биринә бәнзәјирләр. Бизим өлкәмиз сосиал, етники, конфессионал вә мәдәни групларa мүнасибәтдә өзүнүн толерантлығы илә мәшһурдур. БӘӘ-дә чохлу русијалы, о чүмләдән Дағыстандан оланлар ишләјирләр. Онлар бизим өлкәмизи өзләринин икинчи вәтәни һесаб едирләр» дејә сәфир гејд етмишдир.

Мүһәммәд Әһмәд Әл-Чәбәр әлавә етмишдир ки, Дағыстан инвестисија чазибәдарлығы саһәсиндә, хүсусилә кәнд тәсәррүфаты вә туризмдә бөјүк потенсиала маликдир.

«Биз әмәкдашлыға һазырыг,

рекион бизим үчүн чох вачибдир. Әмиратда чохлары Дағыстан һаггында һечнә билмирләр. Дүшүнүрәм ки, бизим сәфәрмиздән сонра вәзијјәт дәјишәчәкдир. Дағыстандан олан бизим һәмкарларымызла ишләмәјә биз һазырыг» дејән сәфир әмәкдашлығын әсас истигамәтләри үзрә «јол карты» јарадылмасыны тәклиф етмишдир.

О әрзаг тәһлүкәсизли илә бағлы мәсәләләрин һәллиндә республиканын потенсиал ролуну ајрыча гејд етмишдир. Онун сөзләринә көрә БӘӘ-ин рәһбәрлији бу проблемә хүсуси диггәт јетирир.

Мәдәни әмәкдашлыг һаггында данышан Мүһәммәд Әһмәд Әл-Чәбәр һәмчининдә Дағыстанда Әмирликләр мәдәнијјәти Күнләринин кечирилмәсини тәклиф етмишдир. Сәфир һесаб едир ки, бу гәбилдән олан тәдбирләр-халгларын јахынлашмасынын үсулудур. Бунунла јанашы гонаг рекионда туризмин инкишафыны гејд етмиш вә Әмирликләрин туристләри үчүн хәритәдә Дағыстаны маралы нөгтә адландырмышдыр.

ДР Һөкүмәти Сәдри Абдулмүслим Абдулмүслимовун мәрузәсилә мүшавирә давам етмишдир. О Дағыстан мәһсулларынын ихрачыны БӘӘ –ә ихрачынын едилмәсиндә рекионун һазыр олмасы һагында бәјан етмишдир. Хүсусән о һәр ил республикада 35 мин тона гәдәр истеһсал олунан гојун әтини хатырлатмышдыр. Харичи партнјорларын марагы оларса республика истелакчыларынын илдә 5-6 мин тон гојун әти ихрач етмәјә имканы вардыр дејә баш назир гејд етмишдир.

Бунунла јанашы Абдулмүслимов дүјүнүн ихрачы мәсәләсиндә республиканын потенсиалы һаггында данышмышдыр. Мәрузәчинин сөзләринә көрә Дағыстанын илдә 10 мин тона гәдәр һәчмдә дүјү крупалары ихрач етмәјә имканы вардыр.

Бундан башга Дағыстанын баш назири бағчылығын инкишафы үчүн потенсиал һаггындан мәлумат вермишдир. О гејд етмишдир ки, гајсы республикада ән популјар мејвә биткиләриндән биридир. Һәр илдә Дағыстан да 20 мин тона гәдәр гајсы истеһсал олунур. Даһа тәләб олунан мејвә биткиләриндән бири республикада һәр илдә 25 мин тона гәдәр истеһсал олунан шафталыдыр. Мүвафиг мараг јаранарса бу биткиләрин мәһсуллары БӘӘ рекионларына көндәрилә биләр, дејә Абдулмүслимов гејд етмишдир.

Баш назир еләчәдә БӘӘ-јә Дағыстан үзүмү, Хәзәр балығы, бутулкаја төкүлмиш менирал вә сүфрә сујунун көндәрилмәсинә һазыр олдуғуну вурғуламышдыр. Бунунла јанашы Абдулмүслимов агросенаје комплекси саһәсиндә, әлахсус кәнд тәсәррүфаты мәһсулларынын сахланылмасы вә емалы үзрә мүәссисәләринин тикинтисидә БӘӘ- олан партјорларла бирликдә инвестисија лајиһәләрини реализә едилмәсини перспективли олдуғуну һесаб етмишдир.

Сонра чыхыш едән ДР-ин сәнаје вә тичарәт назирлијинин рәһбәри Низам Хәлилов гејд етмишдир ки, 2021-чи илдә Дағыстанла Әмирликләр арасында мал дөвријәси 3,3 милјон доллар тәшкил етмишдир ки, бу да 2022-чи илдәкинән 5 дәфә чохдур. Назир һәмчинин дә Дағыстан Республикасынын әразисиндә биркә мүәссисәләрин јарадылмасы үчүн бир сыра инвестисија лајиһәләрини тәгдим етмишдир. Хүсусән Хәлилов тикинти материалларына олан еһтијач һаггында данышмышдыр. Назир һәмчинində хатырлатмышдыр ки, БӘӘ Русијаја вә хүсусән Дағыстана боја вә лаклар көндәрән дөвләтдир. Дахили базарда бу чүр мәһсуллара тәләбатынын олдуғуну нәзәрә алан назир Дағыстанда лак-боја материалларынын истеһсалынын јарадылмасы имканларына бахылмасыны тәклиф етмишдир.

Республиканын саһә идарәсинин башчысы Емин Мерданов туризм саһәсиндә ки, инвестисија потенсиалы һаггында данышмышдыр. О Дағыстанда 5: «Сащилјаны кластери», «Дағ кластери», «Сулак дәрәсинин», «Фәал туризм вә балығчылыг кластери» вә «Дәрбәнд Хәзәр дәнизиндә туризм мәркәзидир» турист кластеринин формалашдырылдығынын гејд етмишдир.

ДР-ин елм вә тәһсил назири Јәһја Бучајев тәһсил саһәсиндә Дағыстан Республикасы вә БӘӘ рекионларынын әмәкдашлыг һаггында мәсәләјлә чыхыш етмишдир. Хүсусилә назир туризм, сервис вә меһманхана бизнеси саһәсиндә Бејнәлхалг сәвијәли мүтәхәссисләри һазырланмасы һаггында данышмышдыр. Назир Дағыстанда туризм вә сервиз коллечинин јарадылмасыны хатырлатмышдыр. Көрүшдә Абу-Даби шәһәриндә рус мәктәбинин јаранмасы һаггында данышылмышдыр. Серкеј Меликов көләп илдә тәһсил мүәссисәсиндә шаир Рәсул Һәмзәтов күнләринин кечирилмәсини тәклиф етмишдир.

Көрүшүн ахырында Серкеј Меликов нүмајәндилији республикајаи көстәрдији диггәтә вә конструктив тәклифләринә көрә тәшәккүрүнүү билдирмишдир. Бурада сәсләндирилән тәклифләрин көләчәкдә ишләниб һазыр олачағына әмин олдуғуну билдирмишдир.

«Дағыстан» РИА

ДӘРБӘНДИН ГОЧАМАН САКИНЛӘРИ СИЛСИЛӘСИНДӘН

Әли чох сағлам инсандыр

Гәзетмизин фәал охуҹуларындан бири Әли Аллаһверди оғлу Худавердијевин август ајынын 10-да 85 јашы тамам олур.

О һәмдә гәзетин фәал јајыҹыларындан биридир. Дәрбәнд шәһәринин азәрбајҹанлылар јашыјан јухары һиссәсиндә кечирилән мүхтәлиф тәдбирләрдә Әлини әлиндә гәзетлә адамларын ичәрсиндә көрмәк олур. Гәзетин тезә нөмрәләрини о јашлылара, әллиләрә вә диқәр гәзетлә марагланан инсанлара чатдырыр. Совет дөврүндә бөјүјүб боја баша чатмыш бу инсанын о дөврә мүсбәт мүнасибәти бу күндә давам едир. Совет тәрбијәси вә тәһсилини алан Әли ағы- гарадан ајырмағы баҹарыр, әгидәсини һеч вахт дејишмир. Әлинин башгаларындан фәргләндирән хүсусијјәтләр вардыр. Ән башлыҹасы бәдәнҹә чох сағлам олмасыдыр. Кичик јашларындан чевиклијилә сечилән бу ушаг кетдикҹә һәм јашыдлары арасында јахшы нүфуз газана билмишдир. Сағламлығ исә инсан үчүн һәјатда ән ваҹиб шејдир. Сағлам инсан сағлам дүшүнҹәси илә дағлар јарар дејирләр. Онун һәјат јолу чох гәрибәдир. 1937-ҹи илдә анадан олан Әлијә бир нечә ај тамам оланда онун атасыны Иран Республикасынын вәтәндашы олдуғуна көрә вәтәнинә департасија едилмишдир. Ики ушаг ананын һимајәсиндә галмыш вә чәтинликләрлә үзләшмишдир.

Мәктәби битирдикдән сонра 1959-ҹы илдә Совет Ордусу сыраларына чағырылмыш вә үч ил јарым сабиг Алманија Демократик Республикасында (ГДР) хидмәт етмишдир. Әскәрлик хидмәтини баша вурдугдан сонра Дәрбәндә гајытмыш вә мүтәхәссис олмаг арзусу илә автомобил јоллары техникумуна дахил олмушдур. Сонра ики ил мүддәтиндә шәһәр милис шобәсинин мүһафизә бөлмәсиндә инспектор вәзифәсиндә чалышмышдыр. Јахшы ишләдијинә көрә олнун Бакы шәһәриндәки ики иллик милис мәктәбинә охумаға көндәрмәк истәмишләр. Лакин аиләси разылыг вермәдијинә көрә һәтта милисдән ишдән чыхмышдыр. 1967-1975-ҹи илләрдә шәһәрмиздәки 88 нөмрәли механикләшдирилмиш дәстәдә автомеханик ишләмишдир. Сонралар мүхтәлиф тәшкилатларда ишләмәли олмушдур. 1997-ҹи илдә исә «Радиоелемент» заводундан пенсијаја чыхмышдыр. 1978-ҹи илдә анасы вә сонра 67 јашында һәјат јолдашы дүнјасыны дејишмишдир. Аиләсиндә ики гыз вә бир оғлан ушагы олан Әли онларын бөјүмәсинин вә тәһсил алмасынын гајғысына галмышдыр. Гызларындан биридә ҹаван јашларда дүнјасыны дејишмишдир. Һазырда бир оғлу бир вә гызы һәјатдадыр. Оғлу Саһиб һүгуг институтутуну битирмиш вә нечә илдир ки, Москва шәһәриндә мүтәхәссис кими чалышыр.

Атасы һаггында сөһбәт дүшәндә Әли дејир: Дејиләнләрә көрә о демир јол системиндә ишләмиш вә һәтта бир мүддәт Бәрәкеј кәндиндәки дәмир јол воғзалынын рәиси вәзифәсиндә чалышмышдыр. Тәссүфләр олсун ки, о 120 јашында вәфат етмәсинә бахмајараг аиләси илә әлагә гура билмәмиш вә көзү јолда дүнјасыны дејишмишдир.

«Дәрбәнд» республика гәзетинин коллективи Әли Аллаһверди оғлунун 85 јашы тама олмасы мүнасибәтилә тәбрик едир, она узун өмүр, ҹан сағлығы арзулајыр. Агсаггалар һәр бир халгын тарихиндә чох мүһүм рол ојнамыш вә гүрүру һесаб едилмишләр. Истәрдик ки, халгымыздан да узун өмүр сүрәнләрин сајы кетдикҹә артсын.

К. Кәримов

Туристләрин јемәкләримизә фикирләри

Дағыстан артыг үч илдир ки, өз гонагпәрвәрлијини чох көзәл тәблиғ едир. Артыг үч илдир ки, Дәрбәндимизә Русијанын һәр бир бөлкәсиндән турист ахыны давам едир. Дағыстанын көзәл дағлары, чајлары кәлән гонагларын руһуну охшајыр. Хүсусилә дә, Дәрбәндин о нәһәнк «Нарын-Гала»сы, һәр кәси өзүнә валеһ едир. Бунунла јанашы, бизим ләзиз јемәкләримиз дә бураја кәлән туристләрин чох хошуна кәлир.

Онлардан сорушанда ки, Дәрбәнддә ән чох һансы јемәји бәјәнирсиниз? Дејирләр ки, «Биз бир чох јерләрдә олмушуг, амма буранын јемәкләри гәдәр ләззәтли јемәкләрә аз раст кәлмишик». Мәсәлән һансы јемәк? «Буранын кабабы, лүләси, мангал кабабы. Әт вә диқәр әрзаглардан һазырланмыш күрзә. Аш-плов, көј-көјәрти вә буранын чудулары. Биз һеч садалајыб битирә билмәрик, чүнки буранын јемәкләриндән јохдур».

Бизим Дәмиргапы Дәрбәнд, өз әзәмәтли «Нарын-Гала»сы вә нәһәнк, енли диварлары илә бура кәлән һәр кәси һејран едир. Дәрбәнд әсрләрдән бәри, минләрлә шаһы, ханы, бәји һејран едиб. Чүнки Дәрбәнд, гоҹа Дәрбәнддир. Туристләр онун диварларына әл сүртүб бахырлар, мәним үчүн дә мараглы олду. сорушдум ки, «Хошунуза кәлир шәһәримизин диварлары?» туристләр күлә-күлә ҹаваб вердиләр ки, «Һәм шәһәр, һәм диварлары, һәм дә бу шәһәрдә һазырланан јемәкләр бизим чох хошумуза кәлир. Туристләрдән бири, әлиндә стәкан чајы илә, Дәрбәндә бахыб додагалты зүмзүмә едирди. Она јахынлашыб, нә охудуғуну сорушдум. Мәнә, әлиндә кағыз вар иди, ону көстәриб деди. «Бах бу шеири зүмзүмә едирәм. Чох хошума кәлиб, она бахдығҹа адамын руһу динҹәлир. Бир-аз ашағы кәлдим, көрдүм ки, чај евиндә бир чох турист вар. онлары узагдан мүшаһидә етдим. Бахдым һамы кабаб, чуду, хәнкәл вә саир јемәкләр сифариш верирләр. Бир-биринә, «Буранын јемәкләри, бири-бириндән ләззәтлидир. Адам јемәк заманы билмир ки, нә сифариш версин. Чүнки һамысындан истәјирик, нә јахшы ки, истираһәт үчүн бура, мәһз Дәрбәндә кәлдик». Туристләр шәһәрин демәк олар ки, бүтүн кафе вә ресторанларыны кәзибләр. Онлар бизим јемәкләри, бәлкә дә китаблара јазаҹаглар. Араларында мүәллим, алим вә диқәр вәзифәнин саһибләри вар. Шәһәримиз көзәллији, әзәмәтли «Нарын-Гала»сы, һәм дә бири-бириндән ләзиз јемәкләри илә мәшһурдур.

М. Сејидов

СӘҺИЈЈӘ

Һәмишә көмәк етмәјә һазырыг

Шамсутдин Абдулазизов: Биз һәмишә илкин тибби јардым көстәрмәјә һазырыг!

Вәтәндашлара көстәрилән вахтында вә кејфијјәтли тибби хидмәтдән чох шеј асылыдыр вә бу кејфијјәт кетдикҹә, һәр дәфә артырылмалыдыр. Сон илләр јүксәк кејфијјәтли илкин тибби јардыма чох вахт вә диггәт ајрылыр.

Елә бу мәсәлә илә әлагәдар Јерси рајон хәстәханасынын баш һәкими Шамсутдин Абдулазизовла телефон бағлантысы јаратдым вә онун рәһбәрлик етдији хәстәхананын әмәкдашларынын илкин тибби јардым хидмәти вә имканлары барәдә марагландым.

-Әввәла ону дејим ки, тәҹили тибби јардым үчүн ајрылан нәглијјат васитәмиз,јәни машынымыз һәмишә һазыр вәзијјәтдәдир вә күнүн истәнилән вахтында чағырыша кетмәјә һазырыг. Икинҹиси, Тез бир заманда дүзкүн диагноз гоја билән тәҹрүбәли тибб ишчимиз вар. Үчүнҹүсү исә,илкин тибби јардымын еффектли олмасы үчүн хәстәханамыз дәрман васитәләри, лазыми аваданлыг вә тибби аләтләрлә кифајәт гәдәр тәмин олунуб. Дүзү, аптеклә бағлы һәлә дә һәлл олунмамыш проблемимиз вар, амма үмид едирик ки, бу мәсәлә дә өз һәллини тапаҹаг вә дәрман лазым олдугда Дәрбәндә, Хучнијә кетмәјә еһтијаҹ олмајаҹаг.

Сиз јахшы билирсиниз ки,бизим хәстәханада стасионар мүаличә үчүн һәр ҹүр шәраит јарадылыб вә пасијентләр әсас тестләрдән –ган, сидик, ЕКО-дан елә өз хәстәханамызда кечә биләрләр. Бундан әлавә, билдијиниз кими, хәстәханамыз чох јүксәк сәвијјәдә тәмир олунуб, пасијентләримиз дә разыдыр, бизим дә шикајәтимиз јохдур.

Шамсутдин Молломамедовичин сөзләринин тәсдиги олараг јалныз ону дејә биләрәм ки, бу күн Јерси рајон хәстәханасы она һәвалә едилмиш әразинин әһалисинә илкин тибби јардым көстәрмәк функсијасынын өһдәсиндән там шәкилдә кәлә билир.

Г.Өмәров

Русҹадан чевирәни: С.Мирһәмидова

Инсан арзу илә јашајыр

Инсан дүнјаја кәлиб, ағлыны дәрк етдији замандан арзу едир. Инсан өзү бөјүдүкҹә арзулары да бөјүјүр. Кими һәким олмаг истәјир, кими мүәллим. Кими актјор олмаг истәјир, кими ханәндә. Кими алим олмаг истәјир, кими елмләр намизәди. Бир сөзлә, арзулар чох, өмүр исә гыса. Бүтүн бу арзулара чатмаг үчүн, һәр бир инсан ҹан атыр. Арзулара чатан да олур, чата билмәјиб накам дүнјадан кедән дә.

Мәним арзуларым исә, һәмишә ҹаван галыр. Чүнки мән, әсл инсан олмаг истәмишәм. Чүнки һәр саһәјә јијәләнмәк олар, амма инсан олараг јашамг һәр кәсә нәсиб олмур. Она көрә дә, мән инсанлыг шәрәфинә лајиг олмаг истәмишәм. Еһ арзулар, арзулар.

Арзулар

Үрәкдә доғулур, үрәкдә галыр,
Адамы сәссизҹә ҹәнкинә алыр,
Инсан һәм севкијә, вүсала далыр,
Нур тәк өмрүмүзә сачан арзулар.

Јерләшир инсанын өмүр бағында,
Өзүнү көстәрир, һәр бир чағында,
Арзулары олур уҹа дағын да,
Биздән кәнар дүшүб, гачан арзулар.

Бизләри үшүдүр сојуг гыш кими,
Үрәкдә асылыр ағыр даш кими,
Бәзән ганад ачыб, учан гуш кими,
Бизим гәлбимизә учан арзулар.

Зејнәбин дә сизә, варды чох сөзү,
Јорулуб, һәсрәтдән дарыхан көзү,
Бизимчүн һәјаты, нурлу күндүзү,
Севиб үзүмүзә ачан арзулар.

Бахын, арзулар белә олур, бәзән көврәк, бәзән шән. Һәр биримизә, хош арзулар арзулајырам.

З. Дәрбәндли

МӘДӘНИЈЈӘТ

Шаирләрин көрүшү

Дағыстан Республикасынын Дәрбәнд рајонунда танынмыш азәрбајчанлы шаир, ҹазычы, тарихчи, ичтимаи хадим вә 17 китаб вә шеир топлусунун мүәллифи, Русија Ҹазычылар Бирлијиндә Азәрбајчан бөлмәсинин рәһбәри-Фәхрәддин Гәрибсәс вә Русија Ҹазычылар Бирлијинин үзвү Багаутдин Аҹаматовла көрүш кечирилиб. Көрүшдә ҹарадычы әмәкдашлыг, мәлумат мүбадиләси вә биркә лајиһәләрдә иштирак мәсәләләри мүзакирә олунуб.

Багаутдин Аҹаматов, төкчә Дағыстанда дејил, һәм дә онун һүдудларындан кәнарда охучуларын бөјүк марағына сәбәб олан «Дағыстан азәрбајчанлылары. Тарих вә мәдәнијјәт» адлы китабын нәшри мүнасибәтилә гәләм достуну төбрик едиб. Көрүш иштиракчылары өлкәнин чәтин анларында ичтими-сијаси вәзијјәти сабитләшдирмәк, Гафгаз вә Русија халглары арасында достлуг әлагәләрини мөһкәмләндирмәк үчүн елми вә ҹарадычы зијалыларын сәјләрини бирләшдирмәјин зәрурилијиндән вә көнч нәслин бејнәлмиләл тәрбијәсиндән сөһбәт ачыблар. Көрүшүн сонунда мүәллиф китабларынын мүбадиләси баш тутуб.

Инди исә, әзиз охучу,көлин гонағы вә онун ҹарадычылығыны даһа јахындан таныјаг, онунла таныш олаг. Багаутдин Арсланалијевич,1964-чү ил јанварын 1-дә (о заман) ДАССР Гызылјурт (Кизилјурт) рајонунун Султанјанкијурт көндиндә, ишчи аиләсиндә анадан олуб. 1981-чи илдә Султанјанкијурт орта мәктәбини битириб. Елә һәмин илдә дә Дағыстан Кәнд Тәсәррүфаты Институтуна, агроном ихтисасы үзрә дахил олмуш вә 1986-чы илдә һәмин институту фәргләнмә диплому илә битирмишдир.1986-чы илин мај ајындан 1987-чи илин нојабр ајына гәдәр Совет Ордусу сыраларында хидмәт едиб. Мүхтәлиф сәнаје саһәләриндә чалышыб. 25 апрел 2005-чи илдән 2013-чү илин јанварына гәдәр «Кизилјурт рајон»бәләдијјәсинин апарат рәһбәри олуб. 2013-чү илин мај ајындан 2016-чы илин ијул ајына гәдәр «Кизилјурт рајон» бәләдијјәсинин рәһбәри олуб. 2000-чи илдән Русија Журналистләр Бирлијинин үзвү,15 феврал 2013-чү илдән исә Русија Ҹазычылар Бирлијинин үзвүдүр. 34 китабын мүәллифи вә тәртибатчысыдыр: «Аллаһын көзәл адлары. Суфиләрин кизли ачарлары»(1998); «Мүсәлман адлары вә онларын мәналары»(1999); «Мөчүзәләр, сенсасијалар, фактлар» (1999); «Мәһәммәд Пејғәмбәрин (с.а.в.) кәламлары»(1999); «Молла Нәсрәддин һаггында мәсәлләр»(2000) «Шамхалы Тарковски. Султан-Мут»(2000); «Чирјурт. Әсрләри бирләшдирән бағ»(2001); «Биринчи Гафгаз мүһарибәсинин тарихи. Шејх Султан-Мут»(2003); «Дағыстанын зијарәткаһлары» (2005); «Ислам вә Елм» (2005); «Мурад әд-Дағыстани» (2009); «Иса Салиһов»(2011); «Ендирејли һачы-Нух» (2012); «Келбах»(2014); «Бәшир Шејх әл-Јәһсәви» (2017); «Түркләрин вә гумугларын гәдим тарихи» (2017); «Түркләр вә Гумуглар. Дүнја тарихиндә мәншәји вә ролу» (2018); «Полша Республикасынын гәһрәманы Илмутдин Шугајыбов» (2018); «Әртоғрул-гази» (2018); «Истанбулдан Ендирејә» (2018); «Султанјанкијурт кәндинин тарихи. Һачы-Булат»(2019); «Славјанлар вә түркләр.Бирлијин мәншәји» (2019); «Имам Ташав-Һачы» (2019); «Хәзәр Хаганлығы»(2019); «Совет Иттифагы Гәһрәманы Мамат Аҹимуратов» (2020); «Бөјүк Султан-Мут» (2020); «Гумуг дили. Глобаллашма контекстиндә инкишафын перспективләри» (2020); «Русија вә Түрк Дүнјасы» (2022); «Гумуг дилиндә шеирләр топлусу» (2022); «Сәнәдли архив материалларында, јерли вә харичи мүәллифләрин әсәрләриндә Тарковски шамхаллығынын (Гумуг) тарихиндән бәзи фактлар (мәлуматлар) (2022); «Бөјүк командир. Шејх Султан-Мут» (2022); «Балкарлар, гарачајлар, крым татарлары, гумуглар-бир халг, бир ағачын будаглары» (2022); «Шимали Гафгазын түрк мәншәли халгларынын ад вә сојадлары» (2022); «Шимали Гафгазын түрк топонимијасы» (2022) китабларынын мүәллифидир.

Багаутдин Аҹаматов «2003-чү илин ән јахшы әдәби әсәри» Республика мүсабигәсинин лауреатыдыр. 2013-чү илдә исә «Кенеоложи тәдгигат» Үмумрусија әдәбијјат мүсабигәсинин лауреаты олуб. О, Дағыстан Республикасы Һөкумәтинин 27 декабр 2013-сү ил тарихли Фәхри Диплому, 2015-чи ил 20 апрел тарихли 78 нөмрәли Дағыстан Республикасы рәһбәринин фәхри Диплому, «Русија адына» (2015) вә «Вәтәнпәрвәрлијә көрә» (2018) медаллары илә мүкафатландырылыб.

Азәрбајчан әдәби ичтимаијјәти илә гәләм һәмкарлары олан дикәр халгларын нүмајәндәләри арасында үнсијјәт даирәси кифајәт гәдәр дар олдуғундан –бу чүр көрүшләр нә гәдәр чох оларса, даирә дә кенишләнәр. Үмумијјәтлә, Дағыстанын шаир вә ҹазычыларынын (ҹалныз һәгиги ҹарадычылыға мане олан шәһвәт, пахыл, ортабаблардан башга) даһа сых әмәкдашлығы бүтөвлүкдә Ҹазычылар Иттифагынын,хүсусән дә бизим Дәрбәнд бөлмәсинин приоритет вәзифәси олмалыдыр.

Белә көрүшләрдә төкчә ҹарадычылыг мүзакирә олунмалы, төкчә гаршылыглы тәрифләр дејил, һәм дә чәмијјәтин мәдәни-мәнәви проблемләриндән данышылмалыдыр. Дөврүмүзүн ән чиркин нөгсанларыны-коррупсијаны, гоһумбазлығы, билијә јох, чиловсуз сәрвәт топламаг истәјини, нәтичәдә чәмијјәтин мәнәви јохсуллуғуну тәнгид етмәк-бу күнүн вәзифәси олмалыдыр. Мәсәлән, истәр Мирзә Әләкбәр Сабир кими бөјүк шәрг шаирләри, сатирикләри, истәрсә дә рус поезијасынын Гызыл вә Күмүш дөврүнүн шаирләри бизим үчүн өрнәк олмалыдыр.Бош мәчлисләрдән,зијафәтләрдән нә фајда?

Фәхрәддин Оруч төкчә шаир дејил, һәм дә гонагпәрвәр бир инсандыр, индијә гәдәр бизим-Дағыстанын чохмиллətли ҹарадычы зијалылары арасында көрпү салан јеканә шәхсдир.Елә белә дә давам ет, Фәхрәтдин мүәллим!

Г.Өмәров

Дағыстанын халг шаири Фазу Әлијеванын анадан омаснын 90 иллијинә һәср едирәм

ФАЗУ ӘЛИЈЕВА

СЕВКИДӘН АЛШЫБ ЈАНАР ҮРӘКЛӘР.

Зәриф бир кәлмәдир “ана” кәлмәси,
Аләмә сығмаҹан мәһәббәти вар.
Гәлбдә зирвәләрин ҹаныр шөләси,
Чәмәни дағлардан ајырыр ҹоллар.
Һәзин бир кәлмәдир “ана” кәлмәси,
Өзүндә кизләниб мәтанәт сәси:
“Гәлбиндә кизләниб нәләр вар, нәләр,
Әзәмәт зирвәләр, нарын дәрәләр.
Сәма јахыныдадыр мәнә, елә бил,
Әлимлә улдуза чата биләрәм.
Елә бил океан чох нәһәнк дејил,
Чајда үзән кими үзмәк истәрәм.
Елә бил дүнјанын фатеһи мәнәм,
Күчүмүн сарсылмаз әзәмәти вар.
Бүтүн гадынларла бирликдә, баһәм,
Мән дә сизинләјәм, әзиз аналар.
“Ана” кәлмәсинин ширин дадыны,
Зәһмәткеш ары да һеч дада билмәз.
Ана севкисини, ана адыны,
Унудан, талеји алдада билмәз.
“Ана” кәлмәсинин дәринлији вар,
О һәддә бәндәләр тиловун атмаз.
О бојда дәринлик газымаг үчүн,
Һүндүр шәлаләнин мүмкүнү олмаз.
“Ана” кәлмәсинин ганадлары вар,
Елә бир јүксәкдә мәкан тутуб ки,
Ора уча билмәз ән чевик гартал,
Ананы көјләрдә сахлајар севки.
“Ана” кәлмәсиндә паһат сәринлик,
Еркән јола чыхан јолчуну көзләр.
Ана мәһәббәти сахлајар сели,
Онун додағында күл ачар сөзләр.
Бу сөз һәм һүнкүлдүр, мәнада ағыр,
Елә бил пәркүдүр, ләләкдән дүшүб.
Елә бил бир дағдыр әзәмәт јағыр,
Арзусу гәлбләрә диләкдән дүшүб.
Әҹәр пычылтыјла десәм бу сөзү,
Бәшәр дилә кәләр, дүнја ешидәр.
Мәнә нифрәт едәр һәр хаин көзү,
Һәләлик јол кедир хејир илә шәр.
“Ана” кәләчәјә көрпүдүр дурур,
Мәрһәмәт јолуну көстәрир бизә.
Мәним кәдәрими јох едән одур,
Балача чаҹы да охшар дәнизә.

“Ана”- үрәјимдә әбәди мөһүр,
Гызылдан јоғрулуб үрәјим мәним.
Ики сөз тапмышам гар тәпәсиндән,
Анамдыр әбәди дирәјим мәним.
Ики сөз гаркүлү гохусу верир,
Бири “јахшы” сөзү, бири дә ана”.
Онларын авазы көҹә јүксәлир,
Бәшәрин аһәнки кәлир сәһмана.

“МӘКТУБЛАРЫ ҮНВАНЫНА ЧАТДЫРЫН”

Мин-мин мәктуб ҹазыр севән,севиләп,
Гысасы, узуну - һеч фәрги нәдир.
Бир кағыз парчасы севиләп үчүн,
Елә бил дүнјадыр, јүз әфсанәдир.

Белә мәктубларын үстүндә мәнчә,
“Севки мәктублары” ҹазылмалыдыр.
Тәчили јоллансын белә намәләр,
Оду гәлбдән гәлбә апармалыдыр.
Шығысын гуш кими белә мәктублар,
Даһа даҹанмасын гапыја кими.
Јохса үрәкләрдә гијамәт гопар,
Бу јахын нишана, о тоҹа кими...

Тәләсин мәктубу дашыјан кәсләр,
Гәлбләрин одуну јетирин кама.
Гоҹ мәктуб көзләјән ағыр нәфәсләр,
Сизинлә өјүнүб кәлсин илһама.

Почтун рәиси дә галмасын бекар,
“Севки мәктублары” көрәндә гәфләт.
Јетирсин мәктубу, ачыб ганадлар,
Көмәји олачаг һәр ан мәһәббәт.

“Күлүм, кечикибдир мәктубун јенә,
Кечән бу күнләрин күнаһы кимдир?
Ағладым, даҹандым мән дөнә-дөнә,
Талејим јетимдир, севким јетимдир...

Севкин дә кечикди, сәсин дә кәлмәз,
Почтун учбатындан, почтун үзүндән.
Севки јашамаҹан, севкини билмәз,
Мәктублар од тутур үрәк сөзүндән”.

Һаҹыф ки, ганунлар зиддир севкиҹә,
Белә бир мәктубун үстдә ҹазыла:
Тәчили үнвана тез чатсын дејә,
Бир аз ләнкимәҹә салынсын јола.

Гәлбләр дәмир дејил, севки һавадыр,
Һаваны үнвана чатдырын һәр ан.
Һәсрәтдән көнүлләр изтираб дадыр,
Еј мәктуб апаран, ләнкиҹән инсан.

ТАЛЕЈИМДӘН РАЗЫЈАМ

Јахшы дејиб бу барәдә аталар,
Күскүн чичәк тез саралар, тез солар.
Күлләр вар ки, ары һәлә гонмаҹыб,
Кимсә ондан һеч гохуда уммаҹыб.
Гој ары динләсин ал ләчәкләри,
Гој бала чевирсин тәр чичәкләри.
Бәнөвшә арыҹа кәл дејир өзү,
Нә күскүн даҹаныр, нә додаг бүзүр.
Арыдыр чичәјин тачы, һөрмәти,
Сонсуздур арыҹла күл мәһәббәти.
Разыјам бәхтимдән, күлләр көрмүшәм,
Чәләнк дә тохујуб сача һөрмүшәм.
Бир дә сән өмрүмә кәлдин астача,
Күлләр кәтириридин сән гача-гача...
Мән дә јығышдырыб ганадларымы,
Гучардым, итириб аһу-зарымы.
Мән дә бир чичәкдим, шах ләчәкләрим,
Зәриф пычылтыјла аһ чәкиб дәрин,
Сәни динләјәрди... “Мәһәббәтимсән,
Һеч кәсин дејилсән, анчаг мәнимсән...”
Севки әридирди мәним гәлбими,
Шопенин о мәшһур аккорду кими...

КӘДӘР ВӘ СЕВИНЧ

Гадында нә гәдәр кәдәр кизләнир,
Һаны о дәрдләрин сәбәбкарлары?
Гадынла даҹансын бир јердә көрүм,
Ағры дүнјасынын һөкмдралары.

Әминәм, кишидир кәдәрин сучу,
Башыны саллајыб даҹанан киши.
Амма ачыланда кәләфин учу,
Донар додаглары, донар кәрдиши.

Гадынынкишидир әзәлдән гәми,
Кишиҹә бајрамдыр гадын кәлмәси.
Кәзсән фәзалары, кәзсән аләми,
Гадынла бағлыдыр јазын кәлмәси.

Кишиләр, сиз јадда сахлајын буну,
Бахтыныз гадынла ачылар, күләр.
Гадындыр бәхш едән сизләрә һәр ан,
Ән зәриф нәғмәләр, ән шән нәғмәләр.

ИКИМИЗДӘ ОД ИЧИНДӘ

Бир одунла очаг олмаз, көз олмаз,
Јахшы јадымдадыр, дејәрди анам.
Ики одун алышраса пис олмаз,
Тонгал јанар, исти олар инсана.

Өзүмүзү биз атылмышыг очаға,
Бир јердә јанмышыг, күлә дөнмүшүк.
Севкидән алшыб јанар үрәкләр,
Ачмадан солухан күлә дөнмүшүк.

Очагда икиҹик, истимиз дә вар,
Бир одун истисин паҹаја билмәз.
Биздән һәрарәти алсын адамлар,
Истисин паҹаса мәһәббәт өлмәз.

ҺӘЈАТА ИНАМ

Һәр үрәјин овучунда сирри вар,
Севкидән мүгәддәс, нифрәтдән ити.
Билинмир һарадан тапыр о јоллар,
Сәнинлә доғулур, сәнинлә итир.

Һәрдән нәфәс олур, һәрдән ган олур,
Һәрләнир дамарда даирәләрлә.
Мүдһиш бир тилсимдир, сирр илә долу,
Кәзир саатларла, дәгигәләрлә.

Бу сирри билмирәм нәҹә бәнзәдим,
Нә дејим гыфылы ачылсын бир ан.
Доғулдум, бу мәкан олду мәбәдим,
Танрыјды бу чылыз гызы јарадан.

Бахарын кәлдији күндән дағлара,
Гар үстә көзирдим, ајағым јалын.
Бахмајыб көзүмдә олан јашлара,
Кедирдим далынча узаг вүсалын.

Биринчи гәм-кәдәр, биринчи нифрәт,
Ким билир бунларын көкү һардадыр?
Анлады бу дәрди нәһәнк тәбиәт,
Күл ачды гаркүлү, диби гардадыр.

Гар кими јағырды көзүмдән јашлар,
Онларын күчүндән гар әриҹирди.
Јам-јашыл дилләниб чөлләр, јамачлар,
Күлләри үзүмә күлүмсәјирди.

Бахарда көз ачдым нурлу дүнјаја,
Торпаға сарылдым, көз ағламады.
Атамы тапшырдым мүгәддәс Јерә,
Јарамса вахт кечди көз бағламады.

Торпагла јашадым гара хәбәри,
Көзүмүн јашындан чајлар узанды.
Ахды көз јашларым о дәрәләри,
Тахыллар суланды, рәнчбәр газанды.

Елә бил дүнјаја јашда кәлмишәм,
Өтәјим аловду, гәлбим никаран.
Мән халға көмәјә кәлән атәшәм,
Мәним нәфәсимдир мәни чағыран.

Јер бәһәр бәхш едир санбаллы баға,
Нә көзәл адәти вармыш торпағын.
Нә ола дөнәјдим мән дә булаға,
Сулардым бәндәни дибиндә дағын.

Бу сиррә ад гојум, нечә чағырым,
Јер дејә чағырсам јеринә дүшәр.
Кимә вердикләрим, ја алдығларым,
Ја да Јер јетириб, ја да ки бәшәр.

Чевирәни: Фәхрәддин Гәрибсәс, Русија вә Дағыстан ҹазычылар Иттифагынын Азәрбајчан бөлмәсинин сәдри.

РЕДАКСИЈАЈА МӘКТУБ

Шәһәрдә абадлыг ишләри һансы сәвиҗҗәдә апарылыр

Шәһәрдә кедән абадлыг ишләри: јени паркларын салынмасы, бәзи паркларда кедән тәмир ишләри, көһнә тикилиләрин јениләри илә әвәз олунмасы, һәјәтләрин абадлашдырылмасы, вә с.һәр бир шәһәр сакини кими бизим дә

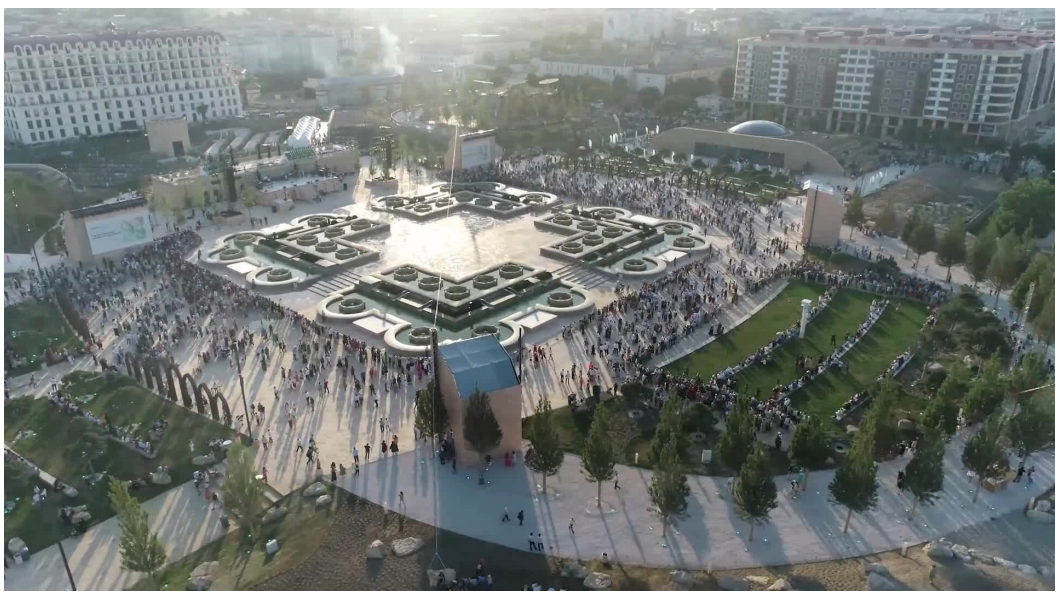

үрәјимизчәдир, бизи дә севиндирир. Чүнки бүтүн бунлар бизим үчүн, шәһәр сакинләри вә шәһәримизи зијарәт етмәјә кәлән гонаглар үчүндүр. О чүмләдән Низами Кәнчәви адына паркын да јенидән бәрпа едилмәси. Дүшүнүрдүк ки, мүасир тәләбләрә ујғун мәһтәшәм бир истираһәт кушәси олачаг. 5 һектарлыг бир әразидә белә бир даһинин адыны дашыјачаг парк әлбәттә тәгдирәлајиг бир һадисәдир. Һәм шәһәр сакинләринин истираһәти үчүн, һәм дә даһи сәнәт устадына лајиг көзәл бир мәкан. Илләр өнчә, ады чәкилән парка Низами Кәнчәвинин адынын верилмәси, паркын кирәчәјиндә даһи шаирин һејкәлинин учалдылмасы, онун әсәрләриндән һазырланмыш композисијаны јада салдыгча үрәјимин дәринлијиндә бир сызылты дујурам. Дүнја шөһрәтли бир шаирин адына олан паркда она ајрылан кичик бир мәканда да ону раһат гојмадыгларыны көрдүкчә, дүзү,бу бизи, шәһәр сакинләрини, чох көврәлдирди. Русијанын бир чох шәһәрләриндә-Москвада, Санкт-Петербургда вә с. шаирә учалдылан абидәләри вә инсанларын бу абидә саһибинә олан һөрмәт вә рәғбәтини көрәндә гүрур дујмамаг мүмкүн дејил. Амма,јәгин ки,бу даһи сөз устадыны бизләр һәлә өзүмүзчүн дәрк едә билмәмишик.

2016-чы илдә Низими паркынын јенидән абадлашдырылмасы мәсәләси мүзакирә олунанда күскүн руһумуз бир гәдәр севинди. Бу сөһбәт бир аз узанса да үмидимизи үзмүрдүк. Нәһајәт 2019-чу илдә, о заман Дәрбәнд шәһәр башчысы вәзифәсини ичра едән Хизри Абакаров Русија әманәт банкынын фәвварәләр лајиһәләри үзрә мүтәхәссиси Дчеј Кеји Низами Кәнчәви адына паркын мәркәзиндә фәвварә јаратмаг үчүн Дәрбәндә дәвәт етмишди. Дчеј Кеј елә о заман паркда бөјүк фонтан комплекси јарадылачағыны вә бунун Дәрбәндин архитектура нүмунәси олачағыны сөјләмишди. Әлбәттә, белә мүһүм лајиһәләр кичик бир заман әрзиндә јеринә јетирилә билмәз, бу, вахт, заман, һәм дә бөјүк мәбләгдә малијјә тәләб едән бир лајиһәдир. Она көрә дә көзләмәјә дәјәрди. Шәһәр сакинләринин сәбирсизликлә көзләдикләри күн нәһајәт ки, јетишди. Чох тәмтәраглы ачылыш олду. Ачылышда иштирак едәнләрин сијаһысы чох кениш иди: Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликов, Русијанын Мәдәнијјәт Назири Олга Љубимова, РФ Дөвләт Думасынын депутаты Хизри Абакаров, Русијанын витсе- назирләри Александр Новак вә Дмитриј Чернышенко, Русија Президенти Администрасијасы рәһбәринин мүавини Мәһәммәдсалам Мәһәммәдов, Сбербанкын Президенти Герман Греф, Сбербанкын Чәнуб-Гәрб банкынын сәдри Јевкенij Титов, һәмјерлимиз, сенатор Сүлејман Кәримов, «Газпромнефт»ПЧ-нин баш директору Александр Дүков, Дәрбәнд шәһәр башчысы Рүстәмбәј Пирмәһәммәдов вә дикәрләри иштирак едирдиләр. Паркын ачылышына 35 миндән артыг адам топлашмышды.Һамы бу мәһтәшәм ачылышын шаһиди олмаг истәји илә бир јерә јығышмышды. Республика рәһбәри гонаглары саламлајараг: «Биз Дәрбәндлә, Дағыстанла мүасир тарихдә фәхр етмәјә имкан верән васитәләрдән бирини ачырыг. Дәрбәнд Дағыстанын вә бүтүн өлкәмизин тарихи мәгзидир. Ән Чәнуб, гонагпәрвәр, сәмими шәһәрдир!»-дејә сөзүнә давам едән рекион башчысы: «Бу бајрама көрә мән сенатор Сүлејман Абдусаидович Кәримова, РФ Дөвләт Думасынын депутаты Хизри Мәһәммәдович Абакарова бу бајрам тәдбиринә көрә хүсуси миннәтдарлығымы билдирирәм»-дејә сөзүнә давам едән Республика башчысы , әлбәттә ки, бу ишдә әмәји олан һәр бир кәси гејд етмәји унутмады. Сонра микрофона јахынлашан Дөвләт Думасынын депутаты Хизри Абакаров данышмаға башлајаркән илк чүмләси:

«Бу чүр фәвварәнин Низами Кәнчәви адына паркда јарадылмасы бизим һәр биримизин, дәрбәндлиләрин арзусу иди» сөјләјәркән чох севиндим, нәһајәт ки.паркын кимин адыны дашыдығы дилә кәтирилди. Чыхыш давам етсә дә мән фикрими чәм едә билмирдим, чүнки көзләјирдим ки, дүнја шөһрәтли бу даһи сәнәткар һаггында тәкчә бу бир чүмлә илә кифајәтләнмәк аздыр. Әјәр бу көзәлликдә мәканын онун адыны дашымасына гәрар верилибсә, демәли онун һаггында данышмаға дәјәр. Ахы биз фәхр етмәлијик ки, халгымызын бөјүк һуманист шаири вә мүтәфәккири Низами Кәнчәвинин әсәрләри доггуз әсрдән артыгдыр ки, дүнја бәдии сөз хәзинәсинин надир инчиси кими тәрәггипәрвәр бәшәријјәтин диггәтини чәлб едир. О, өз әсәрләриндә галдырдығы дүнјәви проблемләрилә бүтүн нәсилләрин мәнәви мүасири олмуш вә бизим дә мәнәви мүасиримиз олараг галыр. Мән демәк истәмирәм ки бу барәдә мүтләг чыхыш едәнләр данышмалы иди. Хејр, ахы бу тәдбирин тәшкилатчылары програм тәртиб едәркән нијә бу барәдә дүшүнмәјибләр. Јәгин Низами кими бир даһинин јарадычылығындан бихәбәрдирләр. Ахы тәдбирин әввәлиндә ифа олунан тој, мағар маһнылары Низами Кәнчәвинин сөзләринә јазылмыш романсларла әвәз олунсајды вә јахуд онун башга әсәрләри ифа олунсајды тәдбирә мәһтәшәмлик гатмаздымы? Ахы сөһбәт јүксәк сәвиҗҗәли мусигидән кедир, бу тәдбирә ујғун мусигидән. Һамымыз билирик ки, мусигини, јүксәк сәвиҗҗәли мүсигини һәр дилдә динләмәк инсана зөвг верир. Мусигинин сәрһәди јохдур. Јахшы ки, «Дәрбәнд» ансамблынын вә «Soprano Турецкого» -нун чыхышы, сонра ардынча «Ләзкинка» вә «Күнәш» рәгс ансамбларынын чыхышлары, Жасминин, Сабина Саидованын көзәл ифасы, тәдбирин абу-һавасыны дәјишди. Чох бөјүк тәәссүф һисси илә бу мәгамы гејд етмәји өзүмә борч билдим,чүнки әтрафда олан инсанларын чоху буна диггәт јетирди. Икинчи, диггәт чәкән бир мәсәлә исә даһи шаирин абидәсинин гојулдуғу јердир. Паркын бир нечә кириш һиссәси вар. Мәркәзи (шәһәр тәрәфдән) кириш һиссәдән парка дахил оланларын көзү илк нөвбәдә шаирин абидәсини ахтарыр, амма һеч бири бу абидә илә растлаша билмир. Паркы кәзиб гуртардыгдан сонра кәнар бир јердә онун абидәсинә раст кәлирләр. Һејдәр Әлијев күчәсинә чыхышдамы дејим, киришдәми дејим? Абидәнин јери нә дәрәчәдә дүзкүн сечилиб? Ахы бу кенишликдә паркын мәркәзиндә, вә јахуд мәркәзә јахын, көзә дәјән, шаирә лајиг бир јер тапылмадымы? Әлбәттә бу суаллары чохлары өз-өзүнә верирди, чүнки чавабы кимдән алачағыны билмирди. Сонра дедиләр ки, һејкәлин арха һиссәсиндәки мәкан музеј комплекси олачаг, бу сәбәбдән Низаминин һејкәлини бурада гојублар. Севиндим дүшүндүм ки, Низами музеји јарадылачаг, јәгин. Амма, хејр, бу дәфә дә јанылмышам, сән демә бу мәканда фәвварәләрин тарихи музеји јарадылачагмыш. Көрүнүр, кәләчәк нәслә дүнја шөһрәтли шаирин бир чох дүнја дилләринә тәрчүмә едиләрәк башга халглар тәрәфиндән севилә-севилә охунан әсәрләри бизим үчүн о гәдәр дә әһәмијјәт кәсб еләмир. Фәвварәләрин тарихини билмәк даһа өнәмлидир. Тохунмаг истәдијим мәгамлардан бири дә мүкафатландырма илә бағлыдыр. Тәнтәнәли тәдбирдән сонра мүкафатландырма мәрасими баш тутду. Фәдакар вә мәһсулдар әмәјинә көрә Сүлејман Кәримовун вә Сбербанкын Президентинин әлиндән фәвварәнин 11 иншаатчысы мүкафат алды. Әлбәтдә, севиндиричи мәгамдыр. Данылмаз һәгигәтдир ки, һәддән артыг бөјүк лајиһә үзәриндә мүкәммәл иш көрүлүб.лакин јардымчы ишләри көрәнләр, фәһләләр дә өз ишләринә иншаатчылар кими чан јандырсајдылар нәтичә даһа үрәкачан оларды. Амма чох тәәссүф ки, бу белә дејил, паркда көзәркән артыг јериндән гопмуш дашлара илишиб аз галырсан ки, јыхыласан, ишыгландырма системи зәифдир. Бир сөзлә, чох ирад билдирмәк үчүн әсаслар олса да,дүшүнүрәм ки, арифләрә бир ишарә дә кифајәт едәр ки, мән нә демәк истәјирәм. Бир сөзлә,тәәссүф ки, бу ачылыш шәһәр сакинләринин көзләдији ачылыш олмады.

Гәләмә алан: шәһәр сакини

Баш редактор әвәзи
Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб
А.һ.МӘММӘДОВА

Шөбә редакторлары:
К.Г.БАБАЈЕВА
Р.М. МУСАЈЕВ

Мүхбирләр:
һ.һ. КӘРИМОВ
М.М.СЕЈИДОВ
Н.А.ГУЛИЈЕВ
Г.У. ӨМӘРОВ
Б.К. ПИРМӘһӘММӘДОВ
С. МИРһӘМИДОВА

Еһм оператору
Ф.С.ЧӘФӘРОВА

Баш мүһасиб
М. И.РӘһИМОВА

РЕДАКСИЈАНЫН ВӘ НӘШРИЈЈАТЫН ҮНВАНЫ:
368600, Дағыстан Республикасы, Дәрбәнд шәһәри, Ленин күчәси, 37
тел.-факс (240) 4-73-59,
факс (240) 4-74-33
www.derbend.ru
(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)
Телефонлар: баш редактор 89894856030, үмуми шөбә 89604204987

«Типографија-М» ММЧ-дә чап едилиб.
Индекс 368600
Мәтбәәнин үнваны
Дәрбәнд шәһәри,
С.Гурбанов күчәси, 25
Телефон: 4-50-76

Гәзетин чапынын кејфијјәти барәдә мәтбәәјә мүрачиәт едә биләрсиниз.

Рабитә, информасија технолокијалары вә күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт (Роскомнадзор).
Күтләви информасија васитәләринин гејдијјаты һаггында Шәһадәтнамә ДР үзрә рабитә, информасија технолокијалары вә Күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт идарәси.
ПИ № ТУ05-00428
21.05.2019 г.

Материалларда кедән фактлар үчүн мүәллифләр мәсулијјәт дашыјырлар. Мүәллифләрин мөвгеји илә редаксијанын мөвгеји ујғун кәлмәја биләр.

Индекс: ПА463
Чапа имзаланды:
4.08. 2022.

Фактики олараг 9.30
Саат 10.00

Тираж 2000
Сиф. №